

ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับการใช้ภาษา
และความคิดสร้างสรรค์

นางสาว เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-269-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE RELATIONSHIP BETWEEN COMIC READING
AND THE USE OF LANGUAGE AND CREATIVITY**

MISS KATEKANOK CHUMPRADIT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Communication Arts in Journalism**

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

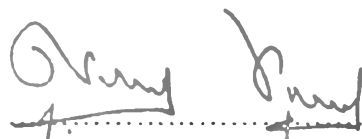
Academic Year 1997

ISBN 974-638-269-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับการใช้ภาษา
และความคิดสร้างสรรค์
โดย นางสาว เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ

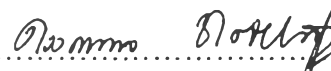

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... (คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัณน์ ชุติวังศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุตบรรทัด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิระโสภณ)

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านหนังสือการ์ตูนกับการใช้ภาษาและความคิดสร้างสรรค์

เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับการใช้ภาษาและความคิดสร้างสรรค์ (THE RELATIONSHIP BETWEEN COMIC READING AND THE USE OF LANGUAGE AND CREATIVITY) อ. ที่ปรึกษา : อ. ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ . 125 หน้า ISBN 974-638-269-1

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับการใช้ภาษา และความคิดสร้างสรรค์ โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบทักษะการเขียน, การใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผล และความคิดสร้างสรรค์ มาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับน้อย กลุ่มละ 40 คน นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบภายในกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ

ผลการวิจัยมีดังนี้ :

1. กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและน้อยมีทักษะการเขียนไม่แตกต่างกัน แต่มีรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
2. กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและน้อยมีความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกัน
3. กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน

ภาควิชา .....วารสารสนเทศ.....
สาขาวิชา .....การหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา .....2540.....

ลายมือชื่อนิติศ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

3970142628 JOURNALISM
KEY WORD: COMIC READING / USE OF LANGUAGE / CREATIVITY

KATEKANOK CHUMPRADIT : THE RELATIONSHIP BETWEEN COMIC READING AND THE USE OF LANGUAGE AND CREATIVITY. THESIS ADVISOR : DUANG-KAMOL CHARTPRASERT, Ph.D. 125 pp. ISBN 974-638-269-1.

This research studies whether there is any relationship between heavy and light comic reader' use of language and their creativity. It compares the composition score, language logical test score and creativity test score of 40 heavy and 40 light comic readers. Heavy readers are divided further into consistent readers and non-consistent readers.

Results are as follows:

1. Heavy and light readers did not differ significantly in their composition skills but differ at the significant level of 0.1 in their logical scores.
2. Heavy and light readers differ significantly in their creativity scores.
3. Consistent and non-consistent heavy readers did not differ in any way.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....
สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือของ อ. ดร. ดวงกมล ขาติประเสริฐ ที่คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะ และแก้ไขข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ตลอดจนแง่คิดต่าง ๆ มากมาย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงจากใจจริง มา ณ ที่นี้ด้วย และจะไม่ลืมความกรุณาในครั้งนี้นะเลย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศ. สุกัญญา สุขบรรทัด ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการ และ รศ. ดร. พีระ จิร โสภณ ที่กรุณารับเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

นอกจากนี้ยังขอขอบคุณอาจารย์โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม และ โรงเรียนหอวัง ทุกท่านที่กรุณาให้ความสะดวก และสละเวลาในการเรียนการสอนให้ผู้วิจัยเข้าไปทำการทดลองกับนักเรียนชั้น ม. 5 พร้อมทั้งขอบใจน้อง ๆ ที่เข้าร่วมการทดลองนี้ทุกคน

ขอขอบคุณในระยะเวลาของพี่ เพื่อนและน้องๆ ทุกคน อาทิ เหลียง ลักษณะ เจ็ด เขาวัว ที่ช่วยในการทำ pre-test แบบทดสอบชุดต่างๆ พี่อ้อย อ่องุ่น และชุมพร ที่ช่วยเก็บข้อมูลในช่วงการทดลอง นาย และอ้อแอ้ ที่ช่วยรวบรวมคะแนนจากแบบทดสอบชุดต่างๆ รวมถึง นกและเจ๊ก ที่สละเวลามาช่วยตรวจเรียงความ ผู้วิจัยจะไม่ลืมความน้ำใจของเพื่อนทั้ง 2 คนนี้เลย ตลอดจนบุคคลอื่นที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

โดยเฉพาะแรงใจและแรงกายจาก “หนู่ม” ผู้คอยเติมเชื้อไฟให้ผู้วิจัยมีพลังในการทำงาน และคำปลอบโยนในยามที่ผู้วิจัยท้อแท้ เหน็ดเหนื่อย สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้ผู้วิจัยมานะจนสำเร็จการศึกษาขั้นนี้ ผู้วิจัยจึงขอกล่าวคำว่า “ขอบคุณ” จากใจจริง

อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณ ในความเอื้อเฟื้อของคุณพ่อสมพงษ์และคุณแม่เฉลียว ที่ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในช่วงการศึกษาหลักสูตรนี้

ท้ายนี้ลูกขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสุดต่อพ่อและแม่ที่ให้กำเนิดลูก และคอยดูแลห่วงใยลูกเสมอมา โดยเฉพาะคุณน้ำสุภาพรผู้เปรียบเสมือน “แม่” ที่คอยเลี้ยงดู ช่วยเหลือทุกด้าน ตั้งแต่เล็กจนโต ลูกจะไม่ลืมพระคุณนี้เลยตลอดชีวิต

เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ท
สารบัญตาราง.....	ฑ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
สารบัญภาพ	ฒ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ปัญหาวิจัย.....	6
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 สมมุติฐาน.....	23
2.2 การนิยามคำศัพท์สำหรับวิทยานิพนธ์.....	24
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
3.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
3.2 เงื่อนไขการทดลอง.....	30
3.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิจัย.....	38
5 อภิปรายผล	71
รายการอ้างอิง	86
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข	115
ประวัติผู้วิจัย.....	125

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ประโยชน์และโทษที่น่าจะเกิดจากการอ่านหนังสือการ์ตูน.....	4
3.1 หลักเกณฑ์การให้คะแนนในการจำแนกกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 หลักเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านปริมาณมากเป็นกลุ่มย่อย.....	27
3.3 จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมากตามเพศ.....	29
3.4 จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อยตามเพศ.....	29
3.5 จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก และอ่านติดต่อกันเป็นประจำตามเพศ	29
3.6 จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก แต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำตามเพศ.....	30
3.7 แสดงตัวแปรต้นและตัวแปรตาม	31
3.8 การให้คะแนนงานเขียนโดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์.....	38
3.9 การตรวจให้คะแนนโดยอาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์.....	38
4.1 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะการเขียนของกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย ด้วยค่า t	40
4.2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน ทักษะการเขียนของกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก และอ่านติดต่อกันเป็นประจำกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t	41
4.3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของงานเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณน้อย ด้วยค่า t	42

ตาราง 4.4	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของงานเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณมากและอ่านเป็นประจำกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t	44
4.5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจทั้ง 3 คน โดยแสดงค่าความสัมพันธ์เป็นรายคู่	46
4.6	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของงานเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณน้อย ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 1	48
4.7	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของการเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก แต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 1	50
4.8	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของงานเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณน้อย ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 2	52
4.9	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของการเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก แต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 2	53
4.10	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของงานเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณน้อย ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 3	56

ตารางที่ 4.11	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบของการเขียนในแต่ละด้านของกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก แต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t ของผู้ตรวจคนที่ 3.....	58
4.12	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน รูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลระหว่างกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณน้อย ด้วยค่า t	59
4.13	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน รูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผลระหว่างกลุ่มผู้อ่าน หนังสือการ์ตูนปริมาณมากและอ่านติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก แต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t	61
4.14	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน ความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย ด้วยค่า t	63
4.15	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน ความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก และอ่านติดต่อกันเป็นประจำกับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูน ปริมาณมากแต่อ่านไม่ติดต่อกันเป็นประจำ ด้วยค่า t	64
4.16	สรุปการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ ด้วยการทดสอบค่า t	66
5.1	เปรียบเทียบระยะเวลาที่เริ่มอ่านหนังสือการ์ตูน ระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนติดต่อกันเป็นประจำ กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ติดต่อกันเป็นประจำ	81

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 กระบวนการโดยทั่วไปของทักษะการเขียนและทักษะการอ่าน (General Process of Writing and Reading).....	12
2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเขียนและกระบวนการอ่าน (Relationship Between Writing and Reading).....	13
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่านกับทักษะการเขียน.....	73
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูนกับทักษะการเขียน.....	73
5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูน กับรูปแบบการใช้ภาษาอย่างเป็นเหตุเป็นผล.....	78
5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือการ์ตูน กับความคิดสร้างสรรค์.....	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง.....	68
2 เปรียบเทียบการเลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย.....	69
3 การเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง.....	70
4 เปรียบเทียบการเลือกอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณมาก กับกลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนปริมาณน้อย.....	71